

SALAA

UWONGOZI KWA WAISLAMU WEPYA

SALAA

Uwongozi kwa Waislamu Wepya

Muharram 1441 / September 2019

Haki zote Zimehifadhiwa

Kimetungwa na Kuchapishwa na

مركز التعريف بالإسلام

Islamic Information Center

Sultan Qaboos Grand Mosque, Muscat

Sultanate of Oman

Telefax. (968) 2450 5170

www.iicomman.om

YALIYOMO

Dibaji	1
<i>Mlango wa 1. Utangulizi</i>	2
<i>Mlango wa 2. Tahara (Usafi wa kiibada)</i>	4
▶ Unajisi wa nje	
▶ Unajisi wa kiibada	
<i>Mlango wa 3. Wudhuu (Kutawadha)</i>	8
▶ Wudhuu	
▶ Tayammum	
▶ Mambo yanayotenguwa Wudhuu	
<i>Mlango wa 4. Salaa</i>	16
▶ Aina za Salaa	
▶ Nyakati za Salaa	
▶ Vipi Kusali	
▶ Vitendo vinavyo haribu Salaa	
<i>Mlango wa 5. Salaa ya Jamaa</i>	21
<i>Mlango wa 6. Mambo Yanayohusu Wanawake</i>	25
<i>Mlango wa 7. Tafauti katika Salaa baina ya wanavyuoni katika shariya za Kiislamu</i>	27
<i>Mlango wa 8. Mambo mabalimbali na Dasturi</i>	29
<i>Mlango wa 9. Taratibu ya Salaa</i>	35
<i>Mlango wa 10. Orodha ya Maneno</i>	46

Dibaji

Salaa ina umuhimu mkubwa katika ibada ya Kiislaamu. Mtume Muhammad, salaa na amani za Mola wetu ziwe juu yake, amesema: “Kila kitu kina nguzo na nguzo ya dini ni Salaa.”¹ Vilevile amesema: “Jambo la kwanza tutakalo hesabiwa Siku ya Hesabu ni Salaa zetu.”²

Salaa zetu za kila siku ni njia ya kudumisha utambuzi na fikira zetu juu ya Allah katika maisha yetu ya kila siku. Utambuzi huu na fikira hii juu ya Allah ndio yanayotukinga na maovu yote, kama tusomavyo katika Qur’an:

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ

*Simamisha Salaa, hakika Salaa inazuilia mambo machafu
na maovu. (Qur’an 29:45)*

Na vilevile utambuzi wetu na fikira zetu juu ya Allah ndio zinazo tukumbusha wajibu wetu kwa Allah na wajibu wetu kwa viumbe kwa jumla. Kwa hivyo umuhimu wa Salaa katika Uislamu hauwezi kutiliwa nguvu zaidi ya hivi. Na jambo la mwanzo kwa yule aliyejiunga katika Uislamu ni kujifunza Salaa. Kitabu hichi kimetengenezwa ili kumpa yule aliyejiunga katika Uislamu, mambo muhimu ya Salaa ambayo anayahitajia ili aweze kuanza kutekeleza hii nguzo muhimu ya Uislamu. Kwa hivyo yule aliyejiunga katika Uislamu anahimizwa (na anatakiwa) kutafuta ilimu zaidi ya maelekezo ya ibada hii na namna nyengine za ibada katika Uislamu.

Kitabu hichi kinaelezeya sharti na yakufanywa kabla ya Salaa, Salaa tano za faridha, Salaa ya Ijumaa na Salaa nyenginezo za kuongeza amabazo zinajulikana kwa lugha ya Kiarabu *Sunnah*. Hazikutajwa humu Salaa nyenginezo kama Tarawehe ya Mwezi wa Ramadhani, Salaa ya maiti, Salaa za Idi mbili na nyenginezo ambazo huweza kupatikana katika vitabu vya Salaa vyengine.

1 Hadithi hii ya Mtume imeandikwa na ar-Rabi'i

2 Hadithi hii ya Mtume imeandikwa na at-Tirmidhi

Mlango wa 1 - Utangulizi

1. Salaa ni nguzo ya pili katika Uislamu na imeamrishwa na Allah (swt)³ katika aya mbalimbali za Qur'an. Kwa mfano anasema Allah (swt):

فَأَقِمْوْا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا

Simamisheni Salaa kama dasturi. Kwani hakika Salaa kwa Waumini ni faridha iliyo wekewa nyakati maalumu.

(Qur'an 4:103)

Mtume Muhammad (saw)⁴ amesema:

Kitu kinacho mpambanua muumini na yule asiye muumini ni Salaa, kwani yeyote anayeiacha amekufuru.

(Imeandikwa na Ar-Rabi'i, At-Tirmidhiy, Ahmed, Ibn Majah na wengineo)

2. Salaa imelazimishwa kwa kila Muislamu aliyebalighi mwenye akili zake timamu, kwa wanaume na wanawake. Mtume (saw) amesema kuwa mtoto hawajibiki mpaka abalighi, na mwenye wazimu mpaka apone wazimu.⁵
3. Muislamu anapaswa kusali Salaa za faridha mara tano kwa kila siku katika nyakati zake zilizo amuriwa. (angalia Mlango wa Nne kuhusu nyakati za Salaa).
4. Wakati unapotaka kusali, unatakiwa kwanza uwe umo katika usafi kamili wa kiibada. (Usafi huu unaitwa Tahara, angalia Mlango wa Pili kuhusu Tahara).
5. Pale unapokuwa umo katika hali ya Tahara, unatakiwa utie Wudhuu (utawadhe) ili uweze kusali. (Angalia Mlango wa Tatu kuhusu Wudhuu).

3 Pale tunapolitaja jina la Allah tunasema 'Subhanahu wa Ta'ala' (swt), maana yake 'Mwenye sifa kuu na Mtukufu'.

4 Pale tunapolitaja jina la Mtume tunasema Salla Allahu Alayhi wa Sallam, (saw).

5 Hadithi hii ya Mtume (saw) imeandikwa na Ahmed, Abu Dawud, Ibn Maja na wengineo.

6. Katika Uislamu kila kitendo kinalipwa kwa makusudio yake (*Niyah*). Kwa hivyo kabla ya kufanya vitendo hivi vya *Tahara*, *Wudhuu* na *Salaa*, anatakiwa mtu atie nia kwa makusudio yake katika moyo wake kuwa anataka kufanya vitendo hivi kwa kumtii Allah (swt).
7. Salaa husaliwa kwa lugha ya Kiarabu, kwa sababu ndani yake kuna kusoma Qur'an ambayo ni kwa Kiarabu. Mtume (saw) alipoongozwa na Malaika Jibril namna ya kusali ilikuwa ni kwa lugha ya Kiarabu. Kwa hivyo kusali kwa lugha nyengine kutaondoa maana ya ndani iliyo kusudiwa na utakatifu na umuhimu uliomo ndani ya maneno ya Salaa.

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي
 الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ
 قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ
 عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ
 هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

Na fanyeni juhudi kwa ajili ya Mwenyezi Mungu kama inavyo stahiki jihadi yake. Yeye amekuteueni. Wala hakuweka juu yenu mambo mazito katika Dini. Nayo ni mila ya baba yenu Ibrahim. Yeye (Mwenyezi Mungu) alikuiteni Waislamu tangu zamani, na katika hii (Qur'ani) pia, ili awe Mtume shahidi juu yenu, na nyinyi muwe mashahidi kwa watu. Basi shikeni Sala na toeni Zaka na shikamaneni na Mwenyezi Mungu. Yeye ndiye Mlinzi wenu, Mlinzi bora kabisa, na Msaidizi bora kabisa. (Qur'an 22:78)

Mlango wa 2 - Tahara (Usafi wa kiibada)

Kabla ya kusali, Muislamu anatakiwa ajisafishe na unajisi wa nje na unajisi wa kiibada, (*Najasa* na *Hadath al-Akbar* kwa Kiarabu).

Allah (swt) anasema:

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

Hakika Mwenyezi Mungu huwapenda wanao tubu na huwapenda wanao jitakasa. (Qur'an 2:222)

Mtume Muhammad (saw) amesema:

Ufunguo wa Salaa ni kujitakasa

(Imeandikwa na at-Tirmidhiy, Abu Dawud na Ibn Majah)

1. Unajisi wa nje (*Najasa*)

Yafuatayo ni lazima yasafishwe katika mwili, nguo na pahala unapo sali, kabla ya kusali.

- a. Mkojo; ikiwa ni wa binadamu au mnyama.
- b. Choo cha binadamu na wanyama, isipokuwa kile cha wanyama na ndege ambao wameruhusiwa kuliwa katika Uislamu.
- c. Damu ya namna yoyote isipokuwa damu ya samaki au ya nyama inayotoka wakati unapotayarisha nyama hizi.
- d. Matapishi.
- e. Umaji au chakula kinachotoka tumboni mpaka rohoni kikarudi tena, yaani macheuzi.
- f. *Manii* yanayotoka wakati wa kitendo cha ndoa au kwa kuota usingizini au hata kwa kujichezea.
- g. Maji mepesi yanayotoka uumeni wakati wa kuchezeana mume na mke kabla ya kitendo cha ndoa. (Kwa lugha ya Kiarabu yanaitwa *Madhee*).
- h. Maji mepesi yanayotoka baada ya mkojo. (Kwa lugha ya Kiarabu yanaitwa *Wadee*).

Kusafisha Unajisi wa nje (*Najasa*):

Unajisi wa nje, ikiwa katika kiwiliwili au nguoni au popote unaweza kusafishwa kwa kukosha kwa maji. Ikiwa uchafu unaotokana na mbwa, (mkojo, mate au choo) ni lazima kukosha vizuri kwa maji mara saba, na mara moja katika hizo iwe kwa mchanga au udongo safi. Katika hali zote, ikiwa kumbaki harufu kidogo au doa baada ya kusafisha, basi hapana neno.

2. Unajisi wa kiibada, (*Hadath al-Akbar*)

Mtu anakuwa yumo katika unajisi wa kiibada akiwa katika hali hizi tatu zifuatazo:

- a. Hali ya kuwa umo katika *Janaba*: Baada ya kitendo cha ndoa au kutokwa kwa *manii* ikiwa umacho au kwa kuota usingizini.
- b. Hali ya *Hedhi*: Wakati mwanamke yumo katika ada yake ya mwezi.
- c. Hali ya *Nifaas*: Wakati mwanamke mzazi anatoka damu ya baada ya uzazi (hii dasturi inakuwa siku 40).

Kujisafisha Unajisi wa kiibada, (*Hadath al-Akbar*)

Kujisafisha unajisi wa kiibada ni kwa kukoga (kwa lugha ya Kiarabu inaitwa *Ghusul*). Unatakiwa kukoga mwili mzima kama ifuatavyo:

- a. Tia niya katika moyo wako ya kukoga ili kujisafisha na unajisi wa kiibada.
- b. Jaribu kukojoa (kwa kufanya hivi unasafisha Manii yaliyobaki katika njia ya mkojo).
- c. Kosha sehemu zako za siri kutoka kitovu mpaka magoti na sehemu zozote zilizo enea uchafu.
- d. Sema '*Bismillah*' (Maana yake 'Kwajina la Allah).
- e. Tia *Wudhuu* kama unapotaka kusali. (tazama Mlango wa Tatu).
- f. Kosha kwa maji vizuri mwili wako kamili, kuanzia juu kabla ya chini, tena kulia kabla ya kushoto.

Mambo Muhimu kuhusu Tahara

- a. Mtu anayekuwa hana *Tahara* (yaani si *Tahir*) haruhusiwi kutenda haya yafuatayo:
 1. Kusali.
 2. Kufunga.
 3. Kushika msahafu (Qur'ani) au kuusoma.
 4. Kuingia msikitini.

- b. Yeyote atakaye ingia katika Uislamu mara tu anatakiwa akoge (*Ghusul*).

- c. Ikiwa mtu haijuwi *Najasa* imempata wapi katika mwili wake, basi kutoa wasiwasi anatakiwa akoge (*Ghusul*) ili kuusafisha mwili wote.

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ
كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِّنَ
الْغَايِبِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا
طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِّنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ
لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ
نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

Enyi mlio amini! Mnapo simama kwa ajili ya Salaa osheni nyuso zenu na mikono yenu mpaka vifundoni, na mpake vichwa vyenu, na osheni miguu yenu mpaka vifundoni. Na mkiwa na janaba basi ogeni. Na mkiwa wagonjwa au mmo safarini, au mmoja wenu ametoka chooni au mmewagusa wanawake, na hamkupata maji, basi tayamamuni kwa vumbi lililo safi, na mpanguse nyuso zenu na mikono yenu. Hapendi Mwenyezi Mungu kukutieni katika taabu, bali anataka kukutakaseni na kutimiza neema yake juu yenu ili mpate kushukuru. (Qur'an 5:6)

عن أبي هريرة رضي الله عنه أن رسول الله صلى الله عليه وسلم قال: «الصلوات الخمس، والجمعة إلى الجمعة، كفارة لما بينهن، ما لم تغش الكبائر»

Abu Hurairah (Radhi za Allah ziwe juuyake) amesimulia:

Mtume wa Allah amesema: Salaa tano za kila siku na Salaa ya Ijumaa mpaka Ijumaa ya pili hufidia madhambi madogo aliyo yafanya mja, kwa shuruti ya kuepuka na madhambi makubwa.

(Imeandikwa na Muslim)

Mlango wa 3 - Wudhuu

Yeyote aliyekuwa *Tahir* anatakiwa kwanza kutia *Wudhuu* ili kuweza kusali. Mlango huu umegawika sehemu tatu: 1. *Wudhuu*, 2. *Tayammum*, na 3. Yale yanayo tenguwa *Wudhuu*.

1. Wudhuu

Wudhuu humuandaa Muislamu kiwiliwili na kiroho ili kumkabili Allah katika Salaa. Inahitajika kukosha baadhi ya viungo vya mwili kwa utaratibu ulio amrisha na Allah pamoja na Mtume Wake (saw). Allah anasema katika Qur'an:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ

Enyi mlio amini! Mnapo simama kwa ajili ya Salaa osheni nyuso zenu na mikono yenu mpaka vifundoni, na mpake vichwa vyenu, na osheni miguu yenu mpaka vifundoni. (Qur'an 5:6)

Mtume (saw) amesema:

Salaa ya mtu asiyetia Wudhuu haithibiti.

(Imeandikwa na Ibn Majah, Abu Dawud na wengineo)

Vipi kutia Wudhuu (kutawadha)

Kwanza tia niya katika moyo wako ya kujitakasa na uchafu mwilini kwa kutia Wudhuu. Baadae sema:

بِسْمِ اللّٰهِ

(Bismillah, maana yake 'Kwa jina la Allah')

Sasa unatakiwa kufuata hatuwa 8 kama zilivyo elezewa katika kurasa mbili zifuatazo.

1

Kosha mara tatu viganja vyako viwili mpaka kwenye vifundo. Hakikisha maji yanafika kote na baina ya vidole.

2

Kwa kutumia kiganja chako cha kulia teka maji uyatie mdomoni na usukutuwe vizuri na ujaribu kuyafikisha mpaka kooni. Fanya haya mara tatu..

3

Baadae teka maji kwa kiganja chako cha kulia uyavute katika pua yako kama uwezavyo ili kusafisha tundu za pua. Pangusa mafua kwa mkono wako wa kushoto. Fanya haya mara tatu.

4

Kwa kutumia mikono yako miwili (viganja) kosha uso wako mara tatu, kuanzia kipaji cha uso mpaka kidevuni na ufikishe maji kwa kutumia mikono yako mpaka masikioni.

5

Kosha mkono wako mpaka kiwiko cha mkono, na baina ya vidole mara tatu. Anza mkono wa kulia baadae mkono wa kushoto.

6

Pangusa mara moja kichwa chako kwa mikono yako miwili iliyo maji, kuanzia mbele mpaka nyuma..

7

Pangusa ndani ya masikio kwa kutumia vidole vilivyo vimaji, vilevile pangusa nyuma ya masikio kwa kutumia vidole gumba vilivyo vimaji. Fanya haya mara moja.

8

Kosha mguu mpaka kifundoni mara tatu, kwa kuhakikisha unasafisha baina ya vidole mpaka nyayo. Anza mguu wa kulia na baadae wa kushoto.

Hatuwa hizi nane zinamaliza kutia Wudhuu. Hapa unaweza kuomba dua hii:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

Ash'hadu an laa ilaha illa Llah wa ash'hadu anna Muhammadan rasuulu Llah. Allahumma j'alni mina ttawwabin wa j'alni mina lmutataahirin.

Nashuhudia kuwa hapana mungu wa kuabudiwa isipokuwa Allah na kuwa Muhammad ni mjumbe wake. Ewe Mola nijaalie miongoni mwa wale wanao tubia na miongoni mwa wale walio jitakasa nafsi zao.

Mambo muhimu katika Wudhuu

- a. Hakikisha kuwa maji yanafika sehemu zote zinazo takiwa kukoshwa. Lakini jaribu usipoteze maji kwa kutaka kukosha zaidi ya mara tatu.
- b. Wudhuu hautimii ukiwa umefanywa juu ya urembo uliotiwa ambao unazuwia maji kufikia kwenye ngozi.
- c. Ikiwa mtu anatokwa damu mfululizo kwenye kifaraha au puani, anatakiwa azibe ili kuziwa damu na aendelee na Wudhuu wake na kusali. Haya pia yanamhusu mwanamke ambaye anatokwa na damu nje ya siku zake za ada.
- d. Wudhuu unatakiwa utiwe kwa maji yaliyo safi, kama ya mferejini, maji ya mvua, maji ya baharini na maji yaliyo toka kwenye theluji au barafu. Maji yaliyo changanywa na kitu kisafi kama sabuni, zaafarani, mauwa na kadhalika basi yanafaa kutumika.
- e. Wudhuu haufai kutiwa kwa maji yaliyo ingia uchafu au chochote kitachoharibu ladha yake, rangi au harufu.

2. Tayammum

Tayammum ni njia ya kujisafisha najasa, unajisi wa kiibada na kutia Wudhuu, kwa kutumia mchanga au vumbi safi. *Tayammum* hufanyikana kwa hali hizi:

a. Panapokuwa hakuna maji. Allah anasema katika Qur'an:

وَإِنْ كُنْتُمْ مَرَضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ
النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا

Na mkiwa wagonjwa, au mmo safarini, au mmoja wenu ametoka chooni, au mmewagusa wanawake (kwa kitendo cha ndoa) na msipate maji, basi ukusudieni mchanga safi, mpanguse nyuso zenu na mikono yenu. Hakika Mwenyezi Mungu ni msamehevu na Mwenye kughufiria. (Qur'an 4:43)

b. Kutokuweza kutumia maji kwa sababu ya baridi kali, kuogopa kuzidisha ugonjwa au kuchelewesha kupona ugonjwa na kadhalika.

c. Maji yaliyopo yanahitajiwa kwa kunywa.

Unapo taka kutayamam kwanza tia nia, tena sema *Bismillah* na ufuate utaratibu ufuatao:

1: Piga mchanga au udongo kwa viganja vya mikono yako miwili, kumuta viganja vyako halafu pangusa uso wako mara moja kama unavyo tawadha.

2: Piga mchanga au udongo kwa viganja vyako mara ya pili, kumuta na baadae kwa kutumia kiganja cha kushoto pangusa kiganja cha kulia mbele na nyuma mpaka kwenye kifundo na vidole. Baadae kwa kiganja cha kulia pangusa kiganja cha kushoto kama mwanzo.

Hadithi kuhusu Wudhuu

عَنْ ابْنِ عُمَرَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ: مَنْ تَوَضَّأَ عَلَيَّ طَهَّرَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِهِ عَشْرَ حَسَنَاتٍ

Imeelezewa katika hadithi kutokana na Ibn Umar kuwa Mtume (saw) amesema: yeyote anayetia Wudhuu naye yumo kati hali ya tahara, Allah humuandikia thawabu za vitendo vyema kumi. (Imeandikwa na at-Tirmidhi)

حَدَّثَنَا عَمْرُ بْنُ سَعِيدِ بْنِ الْعَاصِ، قَالَ كُنْتُ عِنْدَ عُثْمَانَ فَدَعَا بِطَهُورٍ فَقَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ " مَا مِنْ أَمْرٍ مُسْلِمٍ تَحَضَّرَهُ صَلَاةً مَكْتُوبَةً فَيُحْسِنُ وُضُوءَهَا وَخَشَوْعَهَا وَرُكُوعَهَا إِلَّا كَانَتْ كَفَّارَةً لِمَا قَبْلَهَا مِنَ الذُّنُوبِ مَا لَمْ يُؤْتِ كَبِيرَةً وَذَلِكَ الدَّهْرَ كُلَّهُ "

'Amr ibn Sa'id ibn al-'As ameeelzea: Nilikuwa pamoja na Uthman, akaomba maji ya kutawadhia, akasema: Nilimsikia Mtume wa Allah (saw) akisema: Unapofika wakati wa Salaa, Muislamu yeyote akatia Wudhuu vizuri baadae kusali kwa unyenyekevu atafutiwa dhambi zake zilizo pita, isipokuwa madhambi makubwa; na haya ni kwa wakati wote. (Imeandikwa na Muslim)

رَأَى رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - رَجُلًا يَتَوَضَّأُ فَقَالَ " لَا تُسْرِفْ لَا تُسْرِفْ "

Mtume wa Allah alimuona mtu anatawadha akamwambia: "Usipite kiyasi, usipite kiyasi (katika kutumia maji)."

(Imeandikwa na Ibn Majah)

3. Vitendo vinavyo haribu Wudhuu

Yeyote aliye tia *Wudhuu* anakuwa yumo katika usafi wa mwili na roho kusimama mbela ya Allah katika Salaa. Yafuatayo yanatengua ule usafi na huwa ni lazima kutia *Wudhuu* tena:

1. Kutokwa na chochote kwenye sehemu za siri, (mkojo, choo, upepo, manii na umaji wowote).
2. Usingizi unao ondoa fahamu.
3. Kuondokewa na fahamu kwa sababu yoyote.
4. Kugusa sehemu za siri kwa mkono bila ya kinga.
5. Kugusa *Najasa* (angalia Mlango wa Pili, namba 1).
6. Kutokwa na damu (vilevile angalia “Mambo muhimu katika Wudhuu” namba c, hapo juu).
7. Kutapika na kucheuwa.
8. Kufanya vitendo visivyo vya halali katika Uislamu kama kusengenya, kusema uwongo, na kadhalika.

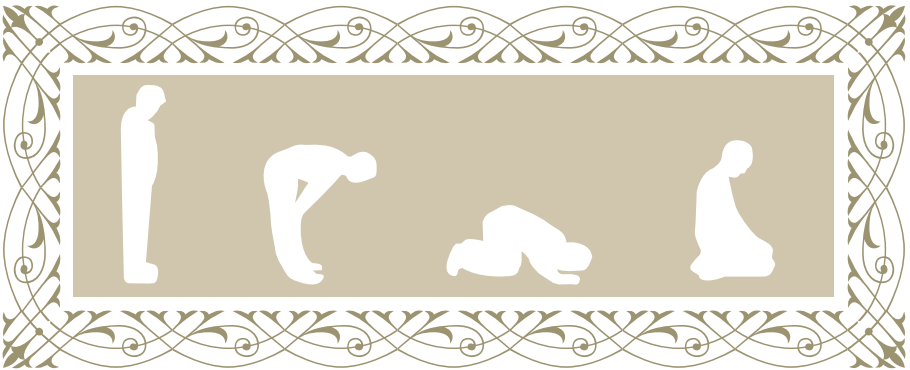

Mlango wa 4 - Salaa

Mlango huu umegawika sehemu nne: 1. Namna za Salaa, 2. Nyakati za Salaa, 3. Vipi kusali, 4. Vitendo vinavyo tenguwa Salaa.

1. Namna za Salaa

Katika Salaa kuna harakati zifuatazo:

Kusimama, kuinama (Ruku'u) na kusujudu mara mbili huwa ndiyo Raka'a moja. Kuna namana nyingi za Salaa na kila moja ina idadi mbalimbali za Raka'a. Ifuatayo ni orodha ya Salaa na Raka'a zake.

Salaa za lazima za kila siku, (*Faridha*)

	Salaa	Raka'a
1	Salaa ya Alfajiri (<i>Fajr</i>)	2
2	Salaa ya Adhuhuri (<i>Dhuhur</i>)	4
3	Salaa ya Alasiri (<i>Asr</i>)	4
4	Salaa ya Magharibi (<i>Maghrib</i>)	3
5	Salaa ya Isha (<i>Isha</i>)	4
6	Salaa ya Ijumaa	2

Salaa za nyongeza (*Sunna*)

	Salaa	Raka'a
1	Kabla ya Salaa ya Alfajiri	2
2	Baada ya Salaa ya Adhuhuri	2
3	Baada ya Salaa ya Magharibi	2
4	Baada ya Salaa ya Isha	2
5	<i>Al-Witr</i> (baada ya Salaa ya Isha)	3

Maelekezo:

1. Salaa ya *Al-Witr* husaliwa baada ya Salaa ya Isha. Unaweza kuisali wakati wowote mpaka kabla ya kuingia wakati wa Salaa ya Alfajiri.
2. Salaa ya Ijumaa husaliwa badala ya Salaa ya Adhuhuri nayo ni lazima kwa kila mwanamume mkaazi. Kwa hivyo ukiikosa Salaa ya Ijumaa, ni lazima usali Adhuhuri. Wanawake, wasafiri na wagonjwa hawalazimiki kusali Salaa ya Ijumaa, (yaani anatakiwa asali Adhuhuri). Salaa ya Ijumaa huanzia kwa Khutba baadae husaliwa Raka'a mbili za Salaa ya Ijumaa. Haisaliwi isipokuwa katika jamaa, baadae hufuatia na Raka'a mbili au nne za Sunna.
3. Kuna namna nyingi za Salaa kwa mfano Tarawehe ya mwezi wa Ramadhani, Salaa za Idi mbili, Salaa ya maiti na kadhalika. Maelezo zaidi ya Salaa hizi yanaweza kupatikana katika vitabu vya Salaa.

2. Nyakati za Salaa

Salaa tano za faridha za kila siku lazima zisaliwe katika nyakati zake maalumu zilizowekewa.

Salaa ya Alfajiri (<i>Fajr</i>)	Kutokea kuingia alfajiri mpaka kufikia kuchomoza jua.
Salaa ya Adhuhuri (<i>Dhuhr</i>)	Mchana baada ya juwa kupindukia upande wa magharibi, mpaka inapoingia Alasiri.
Salaa ya Alasiri (<i>Asr</i>)	Pale kivuli cha kitu kinapo kuwa sawa na urefu wake, mpaka kabla ya kutuwa juwa.
Salaa ya Magharibi (<i>Maghrib</i>)	Baada ya kutuwa juwa mpaka kupotea wekundu wa juwa.
Salaa ya Isha (<i>Isha</i>)	Baada ya kupotea wekundu wa juwa mpaka nusu ya usiku.

Nyakati za Salaa huandikwa katika misikiti yote. Vilevile unaweza kuzipata katika simu za mikononi za kisasa, ambazo zinakupa nyakati za Salaa za dunia nzima.

Zifwatazo ni nyakati amabazo Salaa hairuhusiwi:

1. Pale linapochomoza juwa mpaka litoke kamili.
2. Pale juwa linapokuwa utosini, mpaka lipindukie upande wa magharibi.
3. Pale linapotuwa juwa mpaka lipotee kabisa.

Vilevile Salaa hazisihi katika hali zifuatazo:

- a. Baada ya kusali Salaa ya Alfajiri, mpaka lichomoze juwa kamili, (isipokuwa Salaa za lazima kama Salaa ya maiti).
- b. Baada ya kusali Salaa ya Alasiri mpaka lituwe juwa (isipokuwa Salaa za lazima kama Salaa ya maiti).

3. Vipi kusali.

Utaratibu wa kusali Salaa za faridha tano za kila siku na Salaa za *Sunna* umeelezwa katika Mlango wa Tisa. Salaa zote husaliwa kwa kuelekea *Ka'abah* huko Makkah. Kuelekea huku kunaitwa *Qiblah*. Unaweza kupata uwelekezi wa *Qiblah* pahala popote duniani katika simu za mkononi za kisasa.

4. Vitendo vinavyo haribu Salaa.

Kuna namna mbili za vitendo vinavyo haribu Salaa; (a) vitendo vinavyo husiana na hali ya akili, yaani hali ya undani wa moyo, (b) vitendo vya harakati.

A. Vitendo vinavyo husiana na hali ya akili.

1. Kubadilisha niya kati ya Salaa. Kwa mfano kubadilisha badala ya Salaa ya *faridha* ukasali Salaa ya *Sunna*.
2. Kupotewa na fahamu kwa kusinzia au kuzimia. Kwani shuruti ya Salaa inatakiwa akili yako iwe timamu wakati wa kusali.
3. Kuishughulisha sana akili yako kwa mambo yasiyohusu Salaa.

B. Vitendo vya harakati

1. Kuwacha mambo muhimu yafuatayo:
 - a. Kutia niya (*Niyya*)
 - b. Kusimama (*Qiyam*)
 - c. *Takbiratul Ihram* (kusema *Allahu Akbar* wakati wa kuanza Salaa)
 - d. Kuwa na moyo ulio dhibiti bila ya fikra za nje ya kitendo chako cha Salaa (yaani *Khushu 'u*)
 - e. Kusoma *Suratul Fatiha* (Alhamdu) katika Raka'a zote.
 - f. Kuinama (*Rukuu*)
 - g. Kusujudu (*Sujud*)
 - h. Kukaa (*Tashahhud*)
 - i. *At-Taslim* (kusema *Assalamu alaykum wa rahmatul Llah* mwisho wa Salaa)
2. Kula au kunywa ndani ya Salaa.
3. Kuzungumza (kusema) chochote kisichohusu Salaa.
4. Kutabasamu (kusudi) au kucheka kwa sauti.
5. Harakati za kila mara ambazo hazimo katika Salaa.
6. Chochote kinacho tengua *Wudhuu*.

Mlango wa 5 - Salaa ya jamaa

(Soma mlango huu baada ya kumaliza kusoma Mlango wa Nne na Mlango wa Tisa)

A. Tofauti baina ya Salaa ya jamaa na ile ya mtu peke yake:

1. Unaposali peke yako unatakiwa kuqimu Salaa (*Iqama*), kama ilivyo elezewa katika Mlango wa Tisa. Katika Salaa ya jamaa, yule aliyeaadhini ndiye anayeqimu kwa wote. (Wanawake hawatakiwi kuqimu Salaa).
2. Unapokuwa unasali peke yako, kila unachokisoma kinakuwa kimya (yaana hutowi sauti). Lakini unapokuwa uansali jamaa utamsikia Imamu anasema kwa sauti haya yafuatayo:
 - a. *Allahu Akbar* (*Takbiratul Ihram*), mwanzo wa Salaa.
 - b. Kusoma sura ya *Alfatihah* katika *Raka'a* mbili za mwanzo. (isipo kuwa Salaa ya Adhuhuri na Alasiri kwani hizi husomwa kimya).
 - c. Kusoma Sura baada ya *Alfatihah* katika *Raka'a* mbili za mwanzo, (kwa zile Salaa zinazotakiwa kusomwa sura).
 - d. '*Allahu Akbar*' anapo inama (*Ruku'u*), kusujudu, kukaa na kusimama.
 - e. *Samia'llahu Liman Hamida* anapoinuka Imamu baada ya *Ruku'u*.
 - f. '*Salaamu Alaykum Warahmatullah*' anapomaliza Imamu Salaa.

Wewe unayesali nyuma ya Imamu utarudia kimya yale anayo yasoma Imamu isipokuwa anaposoma Sura (nukta 'c') wewe unakuwa unasikiliza, na (nukta 'e') wewe utasema *Rabbana Walakal Hamd* baada ya kunyanyuka.

3. Unapo kuwa unasali peke yako utasoma kimya *Alfatihah* na Sura (katika

Salaa zinazohitajiwa kusomwa Sura). Lakini katika Salaa ya jamaa utasoma *Alfatiha* kimya (nyuma ya Imamu bila ya kumkiyuka) na utakuwa unamsikiliza Imamu pale anaposoma Sura.

B. Namna ya kuingia katika Salaa ya jamaa.

Ikiwa umekuja katika Salaa ya jamaa nawe umechelewa na Salaa inasaliwa, unaweza kuunga hiyo jamaa na baadae ukakamilisha yaliyo kupita anapo maliza Imamu na kusema *Salaamu Alaykum wa Rahmatullah*. Ifwatayo ni mifano miwili ya kuunga Salaa ya jamaa.

Mfano wa Kwanza

Katika Salaa ya *Isha* umemkuta Imamu anasoma *AlFatiha* katika *Raka'a* ya pili. Ingia katika Salaa kwa namna hivi ifuatavyo:

1. Soma *Tawjih*.
2. Toa *Takbiratul Ihraam*, '*Allahu Akbar*'.
3. Sema '*Audhu Billahi Mina Shaytani Rrajim*.'
4. Soma *Alfatiha* kwa kumfuata Imamu.
5. Msikilize Imamu anapo soma Surah baada ya *Al-Fatiha*.
6. Mfuata Imamu mpaka mwisho wa Salaa.
7. Anapo maliza Imamu Salaa, nyanyuka bila ya kusema '*Allahu Akbar*'.
8. Soma *Alfatiha* na *Surah*.
9. Rukuu na usujudu tena uinuke.
10. Hapa unakuwa umefika pale ulipo ingia katika Salaa.
11. Rudi chini ukae bila ya kusema '*Allahu Akbar*.'
12. Maliza Salaa yako kwa kusema '*As-Salaamu Alykum Warahmatu'llah*'.

Mfano wa Pili

Wakati wa Salaa ya Adhuhuri umemkuta Imamu yumo katika Tahiyatu ya kwanza. Unga Salaa kama ifuatavyo:

1. Soma *Tawjih*.
2. Toa Takbiratul Ihraam, '*Allahu Akbar*'.
3. Sema '*Audhu Billahi Mina Shaytani Rrajim.*'
4. Kaa bila ya kusema *Allahu Akbar* na umfuate Imamu mpaka mwisho wa Salaa.
5. Pale anapo maliza Imamu Salaa inuka bila ya kusema '*Allahu Akbar*'
6. Soma *AlFatiha*, rukuu, sujudu na uinuke. (Hii ni *Raka'a* ya kwanza).
7. Soma *AlFatiha*, rukuu, sujudu na ukae. (Hii ni *Raka'a* ya pili).
8. Hapa unakuwa umefika pale ulipoingia katika Salaa.
9. Ikiwa uliwahi kusoma *Tahiyat* ya kwanza ulipounga Salaa, maliza Salaa yako kwa kusema *Assalamu Alaykum wa Rahmatul Lah*. Ikiwa hukuwahi basi soma *Tahiyat* ya kwanza na umalize Salaa yako.

Unaweza kuingia katika Salaa ya jamaa popote unapowahi halafu unalipa yaliyo kupita kwa njia hii tuliyo fahamisha katika mifano hii. Nukta muhimu ni kuendelea na Salaa pamoja na Imamu mpaka mwisho na kulipa yale yaliyo kupita.

Hadithi kuhusu Salaa ya jamaa

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا قَامَ نِصْفَ
اللَّيْلِ وَمَنْ صَلَّى الصُّبْحَ فِي جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا صَلَّى
اللَّيْلَ كُلَّهُ

Mtume wa Allah amesema: Yeyote atakayesali Salaa ya Isha katika jamaa, ni kama aliyesali mpaka usiku wa manane, na yule atakayesali Salaa ya Alfajiri katika jamaa ni kama aliyesali usiku kucha.

(Imeandikwa na Muslim na at-Tirmidhi)

عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ، قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ « مَنْ تَوَضَّأَ لِلصَّلَاةِ فَأَسْبَغَ الوُضُوءَ ثُمَّ مَشَى إِلَى الصَّلَاةِ الْمَكْتُوبَةِ فَصَلَّاهَا مَعَ النَّاسِ أَوْ مَعَ الْجَمَاعَةِ أَوْ فِي الْمَسْجِدِ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ذُنُوبَهُ »

Imeelezewa kuwa Uthman ibn Affan amesema:

“Nilimsikia Mtume (saw) akisema: Yeyote atakayetia Wudhuu vizuri, akenda kwa miguu msikitini kuhudhuria Salaa ya faridha, akasali pamoja na watu katika jamaa au ndani ya msikiti, Allah atamsamehe madhambi yake.”

(Imeandikwa na an-Nasa'i)

Mlango wa 6 - Mambo Yanayohusu Wanawake

Mambo yanayohusu *Tahara* na *Salaa* ambayo yanawahusu wanaume na wanawake yameshaelezewa katika sehemu mbalimbali za kitabu. Mlango huu unaelezea mambo yanayowahusu wanawake tu.

1. Wanawake hawatakiwi kusali wala kufunga wakati wa ada zao za mwezi na pia baada ya uzazi mpaka asafike.
2. Wanawake wanatakiwa wakoge ili kujitia *Tahara* mara tu wakiona alama za kumalizika damu ya *Hedhi* au *Nifaas*, hata ikiwa itakuwa kabla ya ule muda ambao wanasubiri kumalizika kutoka hiyo damu.
3. Mwanamke anaporejea katika hali ya *Tahara* hatakiwi kulipa zile *Salaa* zilizo mpita wakati alipokuwa katika *Hedhi* au *Nifaas*.
4. Kutokwa kwa damu ya *Hedhi* ni baina ya siku tatu mpaka kumi. Ikiwa itatoka kwa muda wa chini ya siku tatu, basi hiyo siyo *Hedhi*. Anatakiwa mtu akoge kujitia *Tahara* na kuendelea kusali. Vilevile anatakiwa azilipe zile *Salaa* zilizo mpita.
5. Muda wa *Hedhi* unatafautiana baina ya kila mwanamke. Siku huhesabiwa kutoka ile saa inapoanza kutoka damu mpaka saa ileile siku ya pili. Kwa mfano ikiwa damu itaanza kutoka saa tatu asubuhi, basi saa tatu asubuhi ya siku ya pili inahesabiwa kuwa ni siku moja.
6. Mwanamke anatakiwa kukoga na kurejea kufanya ibada zake mara tu akiona kuwa damu imesita na alama zake ni kukauka au kutokwa na urenda mweupe kama maziwa.
7. Ikiwa muda wa *Hedhi* utapindukia siku kumi au muda wa *Nifaas* utapindukia siku arubaini, anatakiwa mtu akoge kujitia *Tahara* na aendelee na ibada zake.
8. Wanawake ambao wanajuwa dasturi ya siku zao za ada ni ngapi wanatakiwa wasubiri siku mbili (masaa 48), ikiwa damu inaendelea kutoka, au siku moja (masaa 24) ikiwa urenda unaendelea kutoka, kabla ya kukoga. Kwa mfano, ikiwa mwanamke siku zake za ada ni sita, anatakiwa akoge baada ya kumalizika siku ya nane ikiwa damu inaendelea kutoka, au katika siku ya saba ikiwa urenda unaendelea kutoka. Kwa wale ambao siku zao

hazina dasturi, au kwa wale wanaoanza *Hedhi* basi wafuate kanuni ya siku kumi (tazama namba 7 hapo juu).

9. Kinachotoka kabla ya kuanza siku za *Hedhi* hakichukuliwi kuwa ni *Hedhi*.
10. Kinachotoka baada ya kusita damu ya *Hedhi* kinachukuliwa kuwa ni *Hedhi* kwa muda wa masaa 24. Katika muda huu wa masaa 24 ukiona alama za kumalizika *Hedhi* unatakiwa ukoge.
11. Damu wanayoipata watoto wadogo (chini ya miaka 8 ½) na wale wanawake walio pindukia wakati wa kupata *Hedhi* haichukuliwi kuwa ni *Hedhi*. Hawana haja ya kukoga bali ni kujisafisha tu na kuendelea na Salaa zao.
12. Wanawake wanapotaka kukoga baada ya *Hedhi* au *Nifaas* wanatakiwa kuzifunguwa nywele zao ikiwa zimesukwa ili kuhakikisha zinakosheka vizuri na maji kufikia mpaka ngozi ya kichwa. Lakini pale anapokoga *Janaba* baada ya kitendo cha ndoa mtu hana haja ya kuzifunguwa nywele. Hakikisha tu kuwa maji yanafika kwenye ngozi ya kichwa.
13. Wanawake wanaweza kusali katika jamaa msikitini. Lakini Mtume (saw) kasema: “Salaa ya mwanamke ni bora zaidi nyumbani kwake”. Juu ya haya, akiwa atakwenda kusali jamaa anatakiwa kuvaa mavazi yaliosawa bila ya urembo wowote.

Mlango wa 7 - Tafauti katika Salaa baina ya Wanavyuoni wa Sheria za Kiislamu

Sharia za Kiislamu, desturi na namna ya kuabudu zimetokana na Qur'an na mafunzo ya Mtume Muhammad (saw). Makundi mbalimbali ya ilimu yamefasiri hizi sharia kwa mujibu wa ilimu na fikra zao. Makundi haya, ambayo yanajulikana kama ni *Madhhebu*, hayatafautiani katika msingi asili wa sharia na desturi za kuabudu. Tafauti ziliyomo ni kidogo, zaidi katika kufasiri baadhi ya aya za Qur'an na mafunzo (*Hadithi*) za Mtume (saw).

Waislamu dunia nzima wanafuata maamrisha yaleyale ya Salaa tano za kila siku, na wanafuata shuruti asili za Salaa. Ingawaje kuna tafauti ndogo sana kuhusu Salaa na maamrisha yake. Zifuatazo ni baadhi ya khitilafu:

1. Kusema '*Bismillah*' unapotia *Wudhuu*.
2. Kunyanyuwa mikono juu unapoanza kusali unaposema *Takbiratul Ihram*, pia kabla na baada ya kurukuu.
3. Kusoma *Tawjih* kabla au baada ya *Takbiratul Ihram*.
4. Kufunga mikono kwenye kifuwa unapokuwa umesimama.
5. Kusoma baadhi ya aya za Qur'an baada ya *Al-Fatiha* katika *Raka'a* ya kwanza na ya pili za Salaa za Adhuhuri na Alasiri.
6. Kusoma dua katika Salaa, (*Qunut*).
7. Kusema *Aamin* baada ya Imamu kumaliza kusoma *Al-Fatiha*.

Tafauti hizi hazitenguwi asili yenyewe ya Salaa na masharti yake. Kitu muhimu ni kusimamisha Salaa za kila siku ili kufuata amri za Allah (swt) ili tuwe katika kumkumbuka na kumuogopa Allah. Ni busara kufuata kundi la watu wako ambalo linafuata mzizi ulio thabiti kutokana na Qur'an na mafunzo (*Hadithi*) ya Mtume (saw).

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ
وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ
عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنَ
السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ
وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنِينَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ
أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

Sio wema kuwa mnaelekeza nyuso zenu upande wa mashariki na magharibi. Bali wema ni wa anaye muamini Mwenyezi Mungu na Siku ya Mwisho na Malaika na Kitabu na Manabii, na anawapa mali, kwa kupenda kwake, jamaa na mayatima na masikini na wasafiri, na waombao, na katika ugombozi, (kuacha huru mtumwa) na akawa anashika Salaa, na akatoa Zakaa, na wanao timiza ahadi yao wanapo ahidi, na wanao vumilia katika shida na dhara na wakati wa vita; hao ndio walio sadikisha, na hao ndio wajilindao. (Qur'an 2:177)

Mlango wa 8 - Mambo Mbalimbali na Dasturi

Yafuatayo ni mambo ambayo yanatakiwa kufuatwa katika kutekeleza Salaa na dasturi zake.

Kuwa tayari kwa ajili ya Salaa

Maliza kazi zako zote muhimu, baadae nenda chooni umalize haja zako ili uwe katika hali ya kutokuwa na fikra. Kwani haya yatakusaidia kuwa umo katika hali ya unyenyekevu kamili wakati wa Salaa, kwani jambo muhimu katika Salaa ni unyenyekevu na utulivu. Allah (swt) anasema;

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ *

Hakika wamefaulu Waumini, ambao ni wanyenyekevu kaika Salaa zao. (Qur'an 23:1-2)

Kanuni za Mavazi

Allah (swt) ametuamrisha tuvae vizuri wakati tunapo sali;

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

Enyi wanaadamu! Chukueni mapambo yenu wakati wa kila Sala.
(Qur'an 7:31)

Nguo unayovaa inatakiwa ifunike sehemu zote za siri (*A'wrah*). Kwa wanaume, ingawa *A'wrah* ni ile sehemu baina ya kitovu na mpaka chini ya magoti, lakini unatakiwa uvae vizuri, kwa ajili ya heshima ya kumkabili Allah katika Salaa. Ama wanawake wanatakiwa kuufunika mwili wao mzima isipo kuwa sehemu ya uso na viganja vya mkono. Nguo zinazobana au nyepesi zenye kuonyesha mwili hazifai kwa mwanamume na mwanamke. Vilevile wanaume hawaruhusiwi kuvaa hariri wala dhahabu wakati wowote ule.

Salaa ya Jamaa

Ni lazima kwa wanaume kusali Salaa zao tano msikitini katika jamaa, isipokuwa kwa dharura fulani itakayomziwia mtu kwenda msikitini kama ugonjwa, hali ya hewa mbaya sana, kuogopea usalama wake na kadhalika. Amesema Mtume (saw): “Salaa katika jamaa inayo daraja ishirini na saba kulinganisha na ile ya mtu peke yake.”⁶

Si lazima kwa mwanamke kusali jamaa.

Salaa za Sunna

Salaa za *Sunna* ni zile zinazosaliwa zaidi ya zile Salaa tano za *Faridha* za kila siku, ili kupata *thawabu* zaidi na kuwa karibu na Allah. Mbali ya zile tulizozitaja katika Mlango wa Nne, sehemu ya kwanza, zifuatazo ni baadhi ya hizo Salaa za *Sunna*.

- *Raka'a* mbili unapo ingia msikitini kabla ya kukaa. Sunna hii inaitwa *Tahiyatul Masjid*.
- *Raka'a* mbili au nne baada ya kutoka jua, mpaka kabla ya adhuhuri. Sunna hii inaitwa *Dhuha*.
- *Raka'a* mbili au nne kabla ya Salaa ya *Isha*.
- *Raka'a* mbili au zaidi za usiku ziiwazo *Qiyamul Layl* au *Tahajjud*.

Salaa za Sunna husaliwa Raka'a mbili mbili. Unaweza kuzisali msikitini, nyumbani au popote pale. Ingawaje Mtume (saw) ameusia kuwa baadhi ya Sunna ziwe zinasaliwa nyumbani.

Salaa unapo kuwa umo Safarini

Unapokuwa umo safarini, unatakiwa kuzifupisha zile Salaa za Raka'a nne za Adhuhuri, Alasiri na Isha uzisali Raka'a mbili. Ama Alfajiri na Magharibi hubaki kama zilivyo. Unapo fupisha Salaa hizo unazisali Raka'a mbili za mwanzo na kusoma *Tahiyat* kamili.

⁶ Hadithi hii imeandikwa na ar- Rabi'i, Bukhari, Ibn Majah na wengineo.

Unaweza kuchanganya Salaa zilizo fupishwa za Adhuhuri na Alasiri, wakati wowote baina ya Adhuhuri na mpaka kabla ya kuingia Magharibi. Pia Salaa ya Magharibi pamoja na ile ya Isha iliyofupishwa. Unapochanganya Salaa hizi hupaswi kusali Salaa za Sunna isipokuwa *Witr*.

Unapokuwa umo safarini hulazimiki kusali Salaa ya Ijumaa, kwa hivyo unasali *Dhuhr*.

Salaa ya Mgonjwa

Yafuatayo ni mambo anayoruhusiwa mgonjwa, kwa mujibu wa hali ya ugonjwa wake:

1. Mgonjwa anaweza kufupisha na kuchanganya Salaa zake kama msafiri.
2. Anaweza *Kutayammam* ikiwa hawezi kutumia maji kutia *Wudhuu*.
3. Anaweza kusali naye amekaa au amelala, na akiwa hawezi kurukuu au kusujudu, anaweza kufanya harakati hizi kwa kichwa.
4. Ikiwa hawezi kufanya harakati zote hizi basi atafanya kwa kuharakisha macho.
5. Ikiwa haya yote hayawezekani basi atatoa *Takbeer (Allahu Akbar)* tano kwa kila Salaa ya *faridha*.
6. Na ikiwa haya yote hayawezekani, basi huyo mgonjwa hajalazimika kusali. Allah hatubebeshi mzigo zaidi ya uwezo watu.

Kukosa Salaa

Muislamu anatakiwa awe muangalifu wa kutekeleza Salaa. Allah amewahadharisha katika Qur'an wale wanao puuza Salaa zao;

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ * الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ

Basi, ole wao wano sali, ambao wanapuuzza Salaa zao.

(Qur'an 107:4-5)

Ingawaje, ikiwa mmoja wenu imempita Salaa kwa kughafilika au kwa kulala,

anatakiwa asali mara tu baada ya kukumbuka au kuamka katika usingizi.

Kusahau Sehemu ya Salaa

Ikiwa umesahau sehemu ya Salaa (isipokuwa zile muhimu zinazotenguwa Salaa yote, ambazo zimetajwa katika Mlango wa Nne, 4 B, a), unatakiwa kusujudu (*Sujud as-Sahw*) unapo maliza Salaa yako na kutowa salamu, *Assalamu Alaykum wa RahmatulLlah*.

Kuomba Du'a baada ya Salaa

Unapomaliza Salaa, khasa zile Salaa tano za *Faridha*, ni uzuri kusoma *Du'a* kwa kusema:

- أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ 3 x
- اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ
- اللَّهُمَّ أَعِنَّا عَلَى ذِكْرِكَ، وَشُكْرِكَ، وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ
- اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ كَرِيمٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنَّا
- اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ
كَمَا صَلَّيْتَ وَسَلَّمْتَ وَبَارَكْتَ عَلَى سَيِّدِنَا إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا
إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

- Astaghfiru Llah (x3)
- Allahumma anta Salaam, wa minka Ssalaam, Tabaarakta ya dha ljalali wa l-ikram
- Allahumma ainna ala dhikrika wa alaa shukrika wa alaa husni ibaadatika
- Allahumma innaka affuwun karimun tuhibbul afwa fa afu anna
- Allahumma ssali wassalim wa baarik ala sayyidna Muhammad, wa ala aali sayyidna Muhammad, kama sallayta wa sallamta wa barrakta ala sayyidna Ibrahim, wa ala aali sayyidna Ibrahim, fil aalamina innaka hamidun majeed
- Allah, nakuomba msamaha (unasema mara tatu)
- Ewe Mola, Wewe ndio Usalama na asili ya Salama, Umetukuka na

Kusifika Ufalme Wako.

- Ewe Mola, nisaidiye katika kukukumbuka, na kukushukuru, na kukuabudu kwa namna iliyo bora.
- Ewe Mola, Wewe ndio Msamehevu, Karimu na mwenye kupenda kusamehe, tunakuomba utusamehe.
- Ewe Mola, rehema zako na amani yako iwe juu ya Muhammad na aila yake, kama rehema zako na amani yako ulizo mpa Ibrahim na aila yake ulimwenguni kote, kwani shukurani zote ni zako, na Wewe ndio Uliyotukuka.

Hapa tena utasoma dua zozote unazo taka ikiwa kwa Kiarabu au hata lugha uitakayo. Zimo dua nyingi katika Qur'an ambazo unaweza kuzisoma baada ya Salaa au wakati wowote. Ufwatayo ni mfano wa dua iliyoko mwisho wa sura ya pili ya Qur'an.

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا
حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ
عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

**Rabbana laa tuakhidhna in nasina au akhta'na, Rabbana wala tahmil
alayna isran kama hamaltahu ala lladhina min qablina, Rabbana
wala tuhammilna maala taqata lana bih, wa a'fu anna, waghfir lana,
warhamna, anta Mawlana fansurna 'ala lqawmil kaafirin**

*Mola wetu! Usituchukulie tukikosea. Mola wetu! Usitubebeshe
mzigo kama ulio wabebesha wale walio kuwa kabla yetu. Mola
wetu! Usitutwike tusiyo yaweza, na utusamehe, na utughufirie,
na uturehemu. Wewe ndiye Mlinzi wetu. Basi tupe ushindi
tuwashinde kaumu ya makafiri.*

(Qur'an 2:286)

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ
إِنَّا نَكُونُ عَلَى الْغُفَّارِينَ

*Basi mtegemee Mwenyezi Mungu; hakika wewe uko juu ya
Haki iliyo wazi. (Qur'an 27:79)*

Mlango wa 9 - Taratibu ya Salaa

Kurasa zifuatazo zinaonyesha hatuwa mbalimbali za namna ya kusali. Kila Salaa ina Raka'a maalumu, kama inavyoonesha katika orodha ifwatayo. (Hatuwa ya 1 mpaka ya 8 huwa ni *Raka'a* moja; tazama picha ukurasa wa 37 mpaka 40)

Salaa	Raka'a	Hatuwa
<i>Alfajiri</i>	2	1-16
<i>Adhuhuri</i>	4	1-14, 2-16
<i>Alasiri</i>	4	1-14, 2-16
<i>Magharibi</i>	3	1-14, 8-16
<i>Isha</i>	4	1-14, 2-16
<i>Salaa ya ijumaa</i>	2	1-16
<i>Sunna</i>	2	1-16
<i>Witr</i>	3	1-14, 8-16

Maelezo yafuatayo ni kwa yule anaye sali pekeyake. Tafauti unapo sali katika jamaa zimeelezwa Mlango wa Tano.

Uwongozi katika hatuwa za Salaa:

Hatuwa ya 1: Hapana Iqamah kwa mwanamke katika Salaa zote, wala kwa mwanamume anapo sali katika jamaa.

Salaa ya Alfajiri: (Raka'a mbili, hatuwa 1-16, vilevile angalia yafuatayo):-

Hatuwa ya 2: Unapo sali peke yako utasoma sura fupi (kama *An-Nas* au *Al-Ikhlās* au *Al-Asr*) baada ya kusoma *Al-Fatiha*.

Hatuwa ya 8: Unapo sali peke yako utasoma sura fupi (kama *An-Nas* au *Al-Ikhlās* au *Al-Asr*) baada ya kusoma *Al-Fatiha*.

Hatuwa ya 14: Soma Tahiyat A na B kisha nenda hatuwa ya 15 na 16.

Salaa za Adhuhuri na Alasiri (kila moja Raka'a nne, hatuwa ya 1-14, 2-16 na uangalie yafuatayo):-

Hatuwa ya 14: Soma *Tahiyat A* baadae inuka huku unasema *Allahu Akbar*, tena endelea kutoka hatuwa ya 2 mpaka 16. Unapokuwa kwenye hatuwa ya 14 mara ya pili soma *Tahiyat A* na B kisha nenda hatuwa ya 15 na 16.

Salaa ya Maghribi (Raka'a tatu, hatuwa ya 1-14, 8-16 na uangalie yafuatayo):-

Hatuwa ya 2: Unapo Sali peke yako utasoma sura fupi (kama *An-Nas* au *Al-Ikhlās* au *Al-Asr*) baada ya kusoma *Al-Fatiha*.

Hatuwa ya 8: Unapo Sali peke yako utasoma sura fupi (kama *An-Nas* au *Al-Ikhlās* au *Al-Asr*) baada ya kusoma *Al-Fatiha*.

Hatuwa ya 14: Soma *Tahiyat A* baadae inuka huku unasema *Allahu Akbar*, baadae endelea kutoka hatuwa ya 8 mpaka 16, na mara hii soma *Al-Fatiha* tu kwenye hatuwa ya 8. Unapokuwa katika hatuwa ya 14 kwa mara ya pili soma *Tahiyat A* na B kisha nenda hatuwa ya 15 na 16.

Salaa ya Isha (Raka'a nne, hatuwa 1-14, 2-16 na uangalie yafuatayo):-

Hatuwa ya 2: Unapo Sali peke yako utasoma sura fupi (kama *An-Nas* au *Al-Ikhlās* au *Al-Asr*) baada ya kusoma *Al-Fatiha*.

Hatuwa ya 8: Unapo Sali peke yako utasoma sura fupi (kama *An-Nas* au *Al-Ikhlās* au *Al-Asr*) baada ya kusoma *Al-Fatiha*.

Hatuwa ya 14: Soma *Tahiyat A* baadae inuka na huku unasema *Allahu Akbar*, baadae endelea kutoka hatuwa ya 2 mpaka 16. Unapokuwa katika hatuwa ya 14 kwa mara ya pili soma *Tahiyat A* na B kisha nenda hatuwa ya 15 na 16.

Salaa ya Ijuma na Salaa za *Sunna* husaliwa kama Salaa ya Alfajiri. Salaa ya *Witri* husaliwa kama Salaa ya Magharibi isipokuwa ukifika hatuwa ya 8 kwa mara ya pili, utasoma Surah fupi baada ya kusoma *Al-Fatiha*.

Hatuwa
1

Kujitayarisha (Isti'daad)

Qimu Salaa *

Soma 'Tawjih' *

Sema: "Allahu Akbar"
(Mwenyezi Mungu ni
Mkubwa)

Sema: "Audhu Billahi Mina
Shaytani Rrajim"
(Najikinga kwako Allah na
Shaytani aliye laaniwa)

Hatuwa
2

Kusimama (Qiyaam)

Soma: سورة الفاتحة
Surah 'Al-Fatiha' *

Hatuwa
3

Kuinama (Rukuu)

Sema: "سبحان ربي العظيم"
"Subhana Rabbiya l'Adhim",
Mara 3
(Mola wetu Uliyetakasika na
Kutukuka)

Unaporukuu, sema:
"Allahu Akbar"

Hatuwa
4

Kuinuka (Qiyaam)

Sema: "ربنا ولك الحمد"
"Rabbana walaka l'Hamd"
(Mola wetu shukurani zote ni
zakoi)

Unapoinuka sema:
"Samia llahu liman hamida"
Mwenyezi Mungu anamsikiya anayemshukuru

* Angalia ukurasa wa 41 mpaka 44.

Hatuwa
5

Sujuud ya kwanza (Sujuud)

Sema: “سبحان ربي الأعلى” x3
“Subhana Rabbiya l’A’ala”

Mara 3

(Mola wetu Uliyetakasika na
Ulio Juu Kabisa)

Unapo kuja kusujudu sema:
“Allahu Akbar”

Hatuwa
6

Kukaa (Juluus)

Kaa kimya kwa muda wa
sekunde 3 - 4.

Unapokuja kukaa sema:
“Allahu Akbar”

Hatuwa
7

Sujuud ya pili. (Sujuud)

Sema: “سبحان ربي الأعلى” x3
“Subhana Rabbiya l’Aala”

Mara 3

(Mola wetu Uliyetakasika na
Ulio Juu Kabisa)

Unapokuja kusujudu sema:
“Allahu Akbar”

Hakaba
8

Kusimama (Qiyaam)

Soma: سورة الفاتحة
Surah ‘Al-Fatiha’ *

Unapokuja kusimama sema:
“Allahu Akbar”

Hatwa
9

Kuinama (Rukuu)

Sema: “سبحان ربي العظيم” x3
“Subhana Rabbiya l’Adhim”,
Mara 3
(Mola wetu Uliyetakasika na
Kutukuka)

Unaporukuu sema:
“Allahu Akbar”

Hatwa
10

Kuinuka (Qiyaam)

Sema: “ربنا ولك الحمد”
“Rabbana walaka l’Hamd”
(Mola wetu shukurani zote
ni zako)

Unapoinuka sema:
“Samia llahu liman hamida”
Mwenyezi Mungu anamsikiya anayemshukuru

Hatwa
11

Sujuud ya kwanza (Sujuud)

Sema: “سبحان ربي الأعلى” x3
“Subhana Rabbiya l’A’ala”
Mara 3
(Mola wetu Uliyetakasika na
Ulio Juu Kabisa)

Unapokuja kusujudu sema:
“Allahu Akbar”

Hatwa
12

Kukaa (Juluus)

Kaa kimya kwa muda wa
sekunde 3 - 4.

Unapokuja kukaa sema:
“Allahu Akbar”

* Angalia ukurasa wa 41 mpaka 44.

Hatwa
13

Sujuud ya pili (Sujuud)

Sema: “سبحان ربي الأعلى” x3

“Subhana Rabbiya l’A’ala”

Mara 3

(Mola wetu Uliyetakasika na
Ulio Juu Kabisa)

Unapo kuja kusujudu sema:
“Allahu Akbar”

Hatwa
14

Kukaa (Juluus)

Soma: التحيات

‘Tahiyat’ *

Unapo kuja kukaa sema:
“Allahu Akbar”

Hatwa
15

Kutowa Salaam

Geuza uso wako kuliya.

Sema: السلام عليكم

Assalam Alaykum

(Salama zikufikieni)

Hatwa
16

Kutowa Salaam

Geuza uso wako kushoto.

Sema: ورحمة الله

Wa Rahmatu Llah

(Pamoja na Rehma za

Mwenyezi Mungu)

* Angalia ukurasa wa 41 mpaka 44.

KUQIMU (SALAA)

الله أكبرُ (٤ مرات)
أشهدُ أَنْ لا إله إلا اللهُ (مرتين)
أشهدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ (مرتين)
حيَّ عَلَى الصَّلَاةِ (مرتين)
حيَّ عَلَى الْفَلَاحِ (مرتين)
قدِ قَامَتِ الصَّلَاةُ (مرتين)
الله أكبرُ اللهُ أكبرُ ، لا إله إلا اللهُ

Allahu Akbar, Allahu Akbar (2x)
Ash'hadu an laa illaha illa Llah (2x)
Ash'hadu anna Muhammadan
rasulu Llah (2x)
Hayya alas Salaa (2x)
Hayya alal Falah (2x)
Qad Qaamati Salaa (2x)
Allahu Akbar, Allahu Akbar
Laa illaha illa Llah.

Allah ni Mkubwa. (mara nne).
Nashuhudia kuwa hapana mungu
wa kuabudiwa isipokuwa Allah.
(mara mbili).
Nashuhudia kuwa Muhammad ni
mjumbe wa Allah. (mara mbili).
Njooi musali (mara mbili)
Njooi kwenye uwokovu. (mara
mbili).
Salaa imewadia (mara mbili).
Allah ni Mkubwa. (mara mbili).
Hapana mungu wa kuabudiwa
isipokuwa Allah.

TAWJIH (KUJIELEKEZA)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ ، تَبَارَكَ
اسْمُكَ ، وَتَعَالَى جَدُّكَ ، وَلا إِلَهَ
غَيْرُكَ ، إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ ، لِلَّذِي
فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ، حَنِيْفًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

Subhanaka Llahumma wa
bihamdika , Tabaaraka
ismuka, Wa taala jadduka
Wala illaha ghayruka , Inni
wajjahtu wajhiya Lilladhiy
fatara ssamaawati wal'ardha
hanifan wa ma'ana mina
l'mushrikin

Ewe Mola Umetakasika
na shukurani zote ni zako.
Limebariki jina lako na Utukufu
wako ni mkuu. Hapana mungu
wa kuabudiwa isipokuwa
Wewe. Naelekeza uso wangu
kwa Yule aliye umba mbingu
na ardhi, na najiepusha na kila
dhana mbaya na kushuhudia
dini ya haki, wala mimi si
mshirikina.

TAHIYAT A (SALAMU)

التَّحِيَّاتُ الْمُبَارَكَاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ
الطَّيِّبَاتُ ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ، السَّلَامُ عَلَيْنَا
وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ ، أَشْهَدُ أَنْ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ

Attahiyaatu Imubaraakuu
Lillahi wa ssalawaatu wa
ttayyibaatu, Assalamu
alayka ayyuha nnabiyyu wa
rahmatu llahi wa barakatuh
Assalamu alayna wa alaa
ibadi llahi ssaalihin ,
Ash'hadu an la illaha illa
Llah wa ash'hadu anna
Muhammadan abduhu wa
rasuluh.

Salamu zote zenye kheri, sala
na matendo mazuri ni za Allah.
Amani iwe juu yako ewe Nabii,
na rehema na baraka, amani iwe
juu yetu na juu ya waja wema
wa Allah. Nashuhudia kuwa
hapana mungu wa kuabudiwa
isipokuwa Allah, na nashuhudia
kuwa Muhammad ni Mtumwa
na Mtume Wake.

TAHIYAT B

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ
مُحَمَّدٍ ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ
وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ ، وَبَارِكْ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ ، كَمَا بَارَكْتَ
عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي
الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ . رَبَّنَا آتِنَا
فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً
وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ .

Allahumma salli ala
Muhammad wa alaa aali
Muhammad kama salayta
ala Ibrahim wa alaa aali
Ibrahim wa barik alaa
Muhammad wa alaa aali
Muhammad kama barakta
alaa Ibrahim wa alaa aali
Ibrahim fil alamina innaka
hamidunmajiid. Rabana
aatina fiddunya hasanatan,
wa filakhirati hasanatan,
wa qina adhaba nnaar

Ewe Allah! Msalie Muhammad,
pamoja na familia ya
Muhammad kama ulivyo msalia
Ibrahim na familia ya Ibrahim,
na mpe baraka Muhammad
na familia ya Muhammad
kama ulivyompa baraka
Ibrahim na familia ya Ibrahim
katika mataifa kwani Wewe
ni mwenye kustahili sifa na
utukufu. Ewe Mola tupe hapa
duniani yaliyo mazuri, na tupe
yaliyo mazuri huko akhera, na
utuepushe na adhabu ya moto.

SURAH AL-FATIHA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ * مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ * إِيَّاكَ نَعْبُدُ
وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ * اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
* صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

Bismillahi Rrahmani Rrahim.
Alhamdu lillahi Rabbi
l'aalamin, Arrahmaani Rrahim,
Maaliki yaumidiin, Iyaaka
na 'abudu wa iyaka nastaiin,
Ihdina ssiratal mustaqiim,
Ssiraatal ladhina an'amta
alaihim, Ghayri l'maghdhuubi
'alayhim wala dhaaliin

(1) Kwa jina la Mwenyezi
Mungu mwingi wa rehema
mwenye kurehemu.

(2) Kila sifa njema anastahiki
Mwenyezi Mungu Mola wa
viumbe wote (3) Mwingi wa
rehema mwenye kurehemu.
(4) Mwenye kumiliki Siku ya
Malipo (5) Wewe peke yako
ndiye tunayekuabudu na wewe
peke yako ndiye tunayekuomba
msaada (6) Tuongoze njia iliyo
nyooka (7) Njiya ya wale ambao
uliyowaneemesha, siyo ya
wale waliyo kasirikiwa na wale
waliyopotea.

SURAH AN-NAS

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِه
النَّاسِ * مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ *
الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ
الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

Bismillahi Rrahmani Rrahim
qul audhu birabbi nnaas,
Maliki nnaas, Ilahi nnaas,
Minsharri lwaswaasi
lkhannaas, Alladhi yuwaswisu
fi suduuri nnaas, Mina ljinnati
wa nnaas

Kwa jina la Mwenyezi Mungu
mwingi wa rehema mwenye
kurehemu.

Sema: Ninajikinga kwa Mola
wa wanaadamu (1) Mfalme
wa wanaadamu (2) Mungu wa
wanaadamu (3) Na shari ya
wasiwasi wa Shetani, mwenye
kurejea nyuma (4) Anayetia
wasiwasi katika nyoyo za watu
(5) Kutokana na majini na
wanaadamu (6)

SURAH AL-IKHLAS

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ * اللَّهُ الصَّمَدُ * لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ * وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

Bismillahi Rrahmani Rrahim,
qul huwa Llahu Ahad , Allahu
Ssamad, Lam yalid walam
yuulad, Walam yakun lahu
kufuwan Ahad

Kwa jina la Mwenyezi Mungu
mwingi wa rehema mwenye
kurehemu.

Sema: Yeye Mwenyezi
Mungu ni Mmoja tu (1)
Mwenyezi Mungu yeyetu
ndiye anayestahiki kukusudiwa
(kwa kumuabudu, kumuomba
na kumtegemea) (2) Hakuzaa
wala hakuzaliwa (3) Wala hana
anayefanana naye hata mmoja
(4)

SURAH AL-ASR

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَصْرِ * إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ * إِلَّا
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا
بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

Bismillahi Rrahmani Rrahim,
Wal 'Asr, Innal Insana lafy
khusr, illal ladhina aamanu wa
amilus salihaati, watawasaw
bil haqqi, watawasaw bis sabr

Kwa jina la Mwenyezi Mungu
mwingi wa rehema mwenye
kurehemu.

Naapa kwa Zama! (1) Hakika
binaadamu bila ya shaka yumo
katika khasara (2) Isipokuwa
wale walio amini na wakatenda
mema, na wakausiana kwa
haki, na wakausiana kusubiri
(3)

Hadithi kuhusu faida za Salaa

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - « إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَأَحْسَنَ الْوُضُوءَ ثُمَّ أَتَى الْمَسْجِدَ لَا يَنْهَازُهُ إِلَّا الصَّلَاةَ لَا يُرِيدُ إِلَّا الصَّلَاةَ لَمْ يَخْطِ خَطْوَةً إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهَا خَطِيئَةٌ حَتَّى يَدْخُلَ الْمَسْجِدَ فَإِذَا دَخَلَ الْمَسْجِدَ كَانَ فِي صَلَاةٍ مَا كَانَتْ الصَّلَاةُ تَحْسِبُهُ » .

Imeelezewa kuwa Abu Hurairah kasema:

“Mtume wa Allah amesema: Pale mmoja wenu anapotia Wudhuu kwa ukamilifu, akaja msikitini naye hana makusudio mengine isipokuwa Salaa, basi kila hatuwa moja Mwenyezi Mungu humpandisha daraja moja, na humuondoshea dhambi moja, mpaka anapo ingia msikitini. Anapo ingia msikitini anahisabiwa yumo katika hali ya Salaa ikiwa nia yake ni kusubiri Salaa”

(Imeandikwa na Ibn Majah)

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ « أَفْضَلُ الصَّيَّامِ بَعْدَ شَهْرِ رَمَضَانَ شَهْرُ اللَّهِ الْمُحَرَّمِ وَإِنَّ أَفْضَلَ الصَّلَاةِ بَعْدَ الْمَفْرُوضَةِ صَلَاةٌ مِنَ اللَّيْلِ » .

Imeelezewa na Abu Hurairah:

Kuwa Mtume (saw) amesema: Katika funga iliyo bora kabisa baada ya funga ya Ramadhani ni ile katika mwezi wa Allah wa Muharram (Mfungo nne). Na Salaa bora kabisa baada ya tano za faridha ni Salaa za usiku, (*Qiyamul Layl*).

(Imeandikwa na Abu Dawud)

Mlango wa 10 - Orodha ya Maneno

Al-Fatiha	Sura ya kwanza katika Qur'an.
Adhaan	Muito wa Salaa.
'Awrah	Sehemu za siri za mwili.
Dhuhr	Salaa ya adhuhuri (mchana).
Fajr	Salaa ya alfajiri.
Faridha	Salaa za lazima, (au vitendo vyovyote kitaka Uislamu vya lazima).
Imam	Mtu anayeongoza Salaa ya jamaa.
Iqamah	Mwito wa kuanza Salaa ya jamaa.
Isha	Salaa ya usiku, (isha).
Ka'abah	Jumba liliopo katika Masjid Al-Haraam huko Makkah, kwa dasturi hufunikwa guo jeusi.
Khutbah	Ni yale maneno ya kuwasia watu yanayotolewa na Imamu kabla ya Salaa siku ya Ijumaa, (au hata katika Salaa za Idi mbili).
Maghrib	Salaa ya magharibi baada ya kutuwa juwa.
Muadhin	Yule mtu anayeita watu kusali. (Adhaan)
Najasa	Uchafu unaoonekana kama damu, mkojo na kadhalika.

Niyah	Makusudio katika moyo na akili ya kutenda jambo.
Qiblah	Upande wa Makkah (kwenye Ka'aba) ambapo Waislamu huelekea wanaposali.
Raka'a	Duru moja ya Salaa yenye harakati za kusimama, kusoma, kurukuu na kusujudu.
Sunna	Salaa ya nyongeza. (au kitendo chochote cha nyongeza katika Uislamu).
Surah	Mlango wowote katika Qur'an.
Tahara	Usafi wa kiibada.
Tarawih	Sunna zinazosaliwa baada ya Salaa ya Isha katika mwezi wa Ramadhani.
Tayammum	Kutia Wudhuu kwa kutumia vumbi la mchanga au udongo nadhifu badala ya maji.
Witr	Sunna ya raka'a moja au tatu inayo salywa baada ya Salaa ya Isha.
Wudhuu	Kujisafisha viungo maalumu vya mwili kabla ya kusali.

الصلاة

باللغة السواحلية

Islamic Information Center

مركز التعريف بالإسلام
Islamic Information Center

Sultan Qaboos Grand Mosque, Muscat
Sultanate of Oman